

Bermbeheer en karekieten: een probleem

Jelle van Dijk

Omstreeks 20 mei maakte Jan Albert Molenaar uit Lisse, lid van onze vereniging, mij attent op de Kleine Karekieten die weer bezit hadden genomen van de riet- en ruigtevegetatie langs de Haarlemmertrekvaart tussen Lisse en de Noordwijkerhoek. Hij merkte daarbij op dat het wellicht zin heeft de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout te vragen om de berm van de vaart pas in juli te maaien om op deze wijze de karekieten de kans te geven een legsel groot te brengen. Vorig jaar werd er namelijk al begin juni gemaaid, de tijd dat de Kleine Karekiet net met broeden is begonnen.

Op 23 mei werden namens onze vereniging brieven gestuurd aan de afdelingen Wijkbeheer van beide gemeenten. In de brief aan Noordwijkerhout werd uitvoerig uiteen gezet waarom het van belang is de maaiwerkzaamheden uit te stellen in verband met het late broedseizoen van Kleine Karekieten. In de brief aan Wijkbeheer Noordwijk werd gerefereerd aan het gesprek dat wij in 2003 over het maaien van bermen in de gemeente Noordwijk met het hoofd van de afdeling Wijkbeheer hadden gevoerd.

Dat met het verzenden van beide brieven de zaak geregeld zou zijn, bleek een misvatting te zijn! Spoedig na 23 mei werd ik gebeld door de afdeling Wijkbeheer Noordwijkerhout met de mededeling dat de gemeente Noordwijkerhout niets over het maaien van die berm te vertellen heeft. Dat was puur een zaak van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Verder werd mij toegevoegd dat

Wijkbeheer Noordwijk wel kon denken dat ze iets te zeggen hadden over hun traject langs de vaart, maar dat ook zij de met Rijnland te maken hadden. Verder kreeg ik de naam van de ambtenaar van Rijnland door bij wie meer informatie te krijgen was. Na heel wat telefoontjes bleek de desbetreffende functionaris enige weken afwezig te zijn. Wachten dus maar.

Op 4 juni belde Molenaar echter weer - hij fietst enkele malen per week van Lisse naar Katwijk en terug - om te vertellen dat de berm van de vaart gemaaid was van de Noordwijkerhoek tot aan de gemeentegrens van Noordwijk. Dit was zodanig gebeurd dat de maaier tot in het water de vegetatie had opgeruimd. Een goede aanleiding om weer contact te zoeken met het Hoogheemraadschap van Rijnland. De betreffende ambtenaar was nog steeds afwezig, maar ze zouden me doorverbinden met iemand die over het maaien ging.

Na wat telefonische omzwervingen kwam ik tenslotte terecht bij de persoon die verantwoordelijk is voor het maaien op de terreinen van de waterzuiveringsstations van Rijnland. Ja, hij was nu druk met maaien, maar uitsluitend binnen de hekken van de zuivering in Katwijk.

Opnieuw naar Rijnland dus. Weer de door Wijkbeheer Noordwijkerhout genoemde naam genoemd. Deze persoon bleek regio-opzichter van de schouw te zijn. Dat gaf wellicht een opening! Via enkele tussenstappen kreeg ik het hoofd van de afdeling Keur & Schouw te spreken. Zijn verhaal kwam er op neer dat de Haarlemmertrekvaart, zoals de vaart bij Rijnland van begin tot eind heet, in diverse bestekken is verdeeld. Voor die verschillende stukken worden nogal eens verschillende aannemers aan het werk gezet. Doorvragend bleek het echter om uitbaggeren en het verwijderen van een teveel aan waterplanten en in het water groeiend riet te gaan. Het maaien van de berm langs het vroegere jaagpad was toch eigenlijk niet iets waar de dienst Keur & Schouw zich mee bezig hield. Wel kreeg ik te horen dat wellicht de gemeenten Leiden en Haarlem nog onderhoudsplichtig waren. Deze beide gemeenten besloten omstreeks 1650 namelijk de trekvaart aan te leggen.

Van Wijkbeheer Noordwijk was inmiddels vernomen dat het allemaal heel ingewikkeld lag en dat ook de provincie Zuid-Holland er iets mee te maken had. Daarom maar eens met het provinciehuis gebeld. Na de nodige door-schakelingen kreeg ik het regiokantoor van de

Provinciale Waterstaat in Katwijk aan de lijn. Eindelijk iemand die wist waar de Noordwijkerhoek en de Piet Gijzenbrug te vinden zijn! Ja, de provincie Zuid-Holland maaide bermen langs de trekvaart! Het betrof echter uitsluitend het traject van de Noordwijkerhoek tot aan de Postbrug en het stuk van Lisse tot de Beeklaan in Hillegom. Het was uitgesloten dat de provincie gemaaid zou hebben op het traject ten noorden van de Noordwijkerhoek.

De volgende stap was uiteraard de gemeente Leiden. Via allerlei mensen kwam ik tenslotte uit bij het diensthoofd havenbeheer. Ja, hij liet wel eens een bermpje maaien, maar uitsluitend binnen de gemeentegrenzen van Leiden. Ik moest maar eens verder zoeken bij de afdeling Grondzaken. Een vriendelijke dame deelde mij mee dat Leiden onderhoudsplichtig was tot Lisse (buurtschap Halfweg) en dat verder de gemeente Haarlem nog verplichtingen had op het traject Lisse - Haarlem. Met diverse gemeenten had Leiden echter overeenkomsten gesloten om van dit gezeur af te zijn. Zo wordt het wegonderhoud in Noordwijkerhout nu door de gemeente zelf uitgevoerd en in Noordwijk niet (en dat is te zien!). Hoe het precies met het maaien van die bermen was, wist ze niet, maar volgens haar was het uitgesloten dat de gemeente Leiden daartoe de opdracht had gegeven. Zij vermoedde dat de gemeenten een aannemer aan het werk zetten en dat de kosten hiervan bij Leiden gedeclareerd worden.

Bij het nemen van enkele foto's op de bewuste plek, raakte ik aan de praat met een kweker die dichtbij de gemeentegrens woont. Hij wist te melden dat het Noordwijkse traject op donderdagmorgen 3 juni gemaaid was. Hij wist niet welk loonbedrijf het was geweest, maar in ieder geval niet de firma Duijndam uit Noordwijkerhout. Op 10 juni tenslotte ook contact gekregen met Wijkbeheer Noordwijk. Hier bleek niet bekend te zijn dat de berm langs de vaart op Noordwijks grondgebied gemaaid was! Prompt werd een ambtenaar van Wijkbeheer naar de plek des onheils gestuurd om de ravage in ogenschouw te nemen. Aan de manier van maaien kon hij vaststellen dat dit geen werk was van de firma Duijndam. Verder werd meegedeeld dat de gemeente Noordwijk regelmatig aan Duijndam opdracht geeft om bermen te maaien. Duijndam deelde desgevraagd mee dat hij vanuit het gemeentehuis van Noordwijkerhout nog geen instructies had ontvangen om de berm van de trekvaart op Noordwijkerhouts grondgebied te maaien. Wijkbeheer Noordwijk was zo vriendelijk onze

brief over karekieten door te faxen naar Duijndam. Deze zegde toe dit ter harte te nemen.

Blijft de vraag wie nu toch die berm bij de Noordwijkerhoek heeft gemaaid. Op diverse plaatsen langs de trekvaart in Noordwijkerhout is te zien dat hier en daar aanwonenden niet alleen de berm voor hun eigen tuin maaien, maar ook de berm van de vaart aan de overzijde van het jaagpad. Dat zoiets ook hier gebeurd zou kunnen zijn, lijkt toch wel erg onwaarschijnlijk. Waarom dan gestopt bij de gemeentegrens? Je gaat toch niet voor de lol bijna één km berm tot in het water maaien? Het kan niet anders of hiertoe is door iemand een opdracht verstrekt. Maar door wie?

Of het doorfaxen van onze brief aan de firma Duijndam veel invloed heeft gehad, valt te betwijfelen. Op vrijdag 18 juni meldde Jan Albert Molenaar namelijk dat de berm tot aan station Lisse was gemaaid. Wel was dit minder rigoureus gebeurd dan het stuk in de gemeente Noordwijk.

Op 30 juni meldde het Leidsch Dagblad dat de gemeente Leiden alle rechten en plichten ten aanzien van de Haarlemmertrekvaart had overgedragen aan de gemeente Oegstgeest voorzover deze vaart op het grondgebied van deze gemeente ligt. Genoeg aanleiding om toch maar weer eens verder te graven bij de gemeente Leiden. Via allerlei tussenstations kwam ik tenslotte weer terecht bij de afdeling Grondzaken. De aanwezige personen wisten mij hierover niets te vertellen en de enige die hierover misschien wel iets wist, was op vakantie. Hierna werd nog een poging bij de gemeente Oegstgeest ondernomen. Deze gemeente had immers met Leiden onderhandeld over de eigendomsrechten en onderhoudsverplichtingen van de Haarlemmertrekvaart in de gemeente Oegstgeest.

Wellicht kon iemand in Oegstgeest mij vertellen bij welke dienst in Leiden de verantwoordelijkheid voor de Haarlemmertrekvaart ligt.

Helaas waren ook hier vanwege vakantie de desbetreffende ambtenaren onbereikbaar.

Al met al een hoop gedoe om er achter te komen wie verantwoordelijk is voor het maaien van de bermen langs de trekvaart.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is het in ieder geval niet. Dit werd mij door Rijnland op 25 juni 2004 nog eens schriftelijk bevestigd. Het blijft evenwel een vreemde zaak dat de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout blijkbaar niet weten welke instantie de opdracht geeft tot het maaien van een berm op hun grondgebied. Of worden wij hier met een kluitje in het riet gestuurd?